

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН В МЕДИЧНИХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДАХ

Матеріали

ІХ Міжрегіональної науково-методичної
інтернет-конференції

1–2 грудня

Харків — 2016

Розвиток дистанційної освіти в Україні <i>Перекрест М. І.</i>	139
Технологии управления временем в работе кураторов <i>Проценко Е. С., Шаповал Е. В.</i>	140
Внедрение современных методологических подходов для формирования коммуникативной креативности у студентов <i>Рассоха И. В.</i>	143
Особливості викладання дитячої ендокринології студентам IV курсу медичного факультету в вищому державному навчальному закладі України «Буковинський державний медичний університет» <i>Ризничук М. О.</i>	144
Особливості проведення занять з мікробіології, вірусології та імунології зі студентами-іноземцями, які навчаються українською мовою <i>Ротар Д. В.</i>	148
Інноваційні технології у викладанні мікробіології, вірусології та імунології <i>Ротар Д. В., Гуменна А. В., Блінлер О. О.</i>	152
Впровадження дистанційних технологій у навчання <i>Рябова О. О., Кацута В. С.</i>	158
Психолого-педагогические основания повышения прочности знаний студентов <i>Тарлева А. В., Аль-Газо Н. В.</i>	159
Підготовчі курси з біології — необхідний етап успішної підготовки до ЗНО та вступу до ХНМУ <i>Тимчук Н. Ф., Мещерякова І. П., Кузнецова І. К., Джамсєв В. Ю.</i>	160
Особливості роботи зі студентами «групи ризику» на заняттях з медичної хімії у медичному виші <i>Фальфушинська Г. І., Іванець Л. М., Гнатишина Л. Л., Руснак Н. І.</i>	163
Інтегрована оцінка — об'єктивний спосіб оцінювання знань студентів <i>Чекман І. С., Сирова Г. О., Лапшин В. В., Чаленко Н. М.</i>	164
Cell phones as learning tools for studying pharmacognosy <i>Lysiuk R.</i>	165
ПОКАЖЧИК АВТОРІВ	171

тии была использована ролевая игра типа «студент–преподаватель». После обоснования актуальности темы, ее цели и задач преподаватель объясняет студентам, что с помощью ролевой игры будет отработана тема текущего практического занятия. Для этого студенты (по желанию) пробуют себя в роли «преподавателя», объясняющего часть учебного материала, при этом преподаватель в течение занятия может вносить корректировку в процесс обучения. Необходимо отметить, что проведение данного занятия вызвало интерес у всех участников образовательного процесса. В данную игру с удовольствием подключались студенты, как правило, не проявляющие активности во время предыдущих занятий. Это подчеркивает важность эмоциональной составляющей в восприятии учебного материала. Тестовый контроль знаний, проведенный в конце занятия, выявил высокие результаты, причем студенты, отличающиеся низким уровнем заинтересованности, показали лучшие результаты по сравнению с предыдущими занятиями. В процессе проведения ролевой игры студенты раскрыли свой потенциал более полно в сравнении с рутинными ответами на вопросы и продемонстрировали умение вести диалог.

Таким образом, можно заключить, что проведение практических занятий по типу ролевой игры «студент–преподаватель» вносит разнообразие в учебный процесс и способствует эффективному усвоению материала, формирует и укрепляет навыки общения студентов.

УДК 378.147.34

Особливості викладання дитячої ендокринології студентам IV курсу медичного факультету в вищому державному навчальному закладі України «Буковинський державний медичний університет»

Ризничук М. О.

ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет», м. Чернівці

Резюме. У статті наведені матеріали з організації викладання дитячої ендокринології у рамках модуля “Найбільш поширені соматичні та ендокринні захворювання в дітей” студентам IV курсу медичного факультету, які навчаються за спеціальністю “Лікувальна справа”. Обговорюються особливості навчального процесу з урахуванням сучасних потреб, пов’язаних з реформою системи охорони здоров’я України.

Ключові слова: дитяча ендокринологія, студенти, 4-й курс, викладання.

Резюме. В статті приведені матеріали по організації преподавання дитячої ендокринології в рамках модуля «Найбільш поширені соматичні та ендокринні захворювання у дітей» студентам 4-го курсу медичного факультета, навчаючись по спеціальності «Врачебное дело». Обсуждаються особливості навчального процесу з урахуванням сучасних потреб, пов'язаних з реформою системи охорони здоров'я України.

Ключевые слова: дитяча ендокринологія, студенти, 4-го курс, преподавание.

Abstract. The article presented the teaching materials on child endocrinology within the module «most widespread somatic and endocrine diseases in children» students 4th year medical faculty who study in «Medicine». The features of the educational process with current needs related to health care reform in Ukraine.

Key words: pediatric endocrinology, students, 4th year teaching.

Вступ. Сучасні умови науково-технічного прогресу вимагають від майбутніх фахівців вміння накопичувати та поповнювати свої професійні знання протягом короткого часу та постійного прагнення до підвищення своєї професійної компетентності [1, 3]. У царині студентської діяльності — це тестування після кожної вивченої теми з метою підтвердження засвоєння матеріалу [2].

Сучасне навчання, яке ґрунтується на кредитно-модульній технології, передбачає посилення самостійної пізнавальної діяльності студентів і спрямоване на формування та розвиток студентів як суб'єктів навчального процесу, на їхній саморозвиток і самоактуалізацію через індивідуалізацію та самостійну пізнавальну діяльність [4, 5].

Основна частина. Структура ендокринної патології дитячого віку значно відрізняється від такої у дорослих. Для того щоб вчасно діагностувати патологічні зміни, призначити правильне лікування, практичний лікар повинен добре знати анатомо-фізіологічні особливості дитячого організму, адже від того, наскільки своєчасно і адекватно лікується дитина, залежить не тільки її здоров'я, але і фізичний, нервово-психічний, статевий розвиток, здатність до навчання і соціалізації. Не дивно, що в дитячій ендокринології надзвичайно актуальні питання порушень росту і статевого розвитку, що не тільки нерідко зумовлені уродженою патологією, а й перебігають у вигляді вторинних змін на тлі інших захворювань. Таким чином, лікар будь-якої спеціальності, що займається лікуванням дітей, здійснює не тільки лікувально-профілактичну роботу, але і бере участь в становленні особистості людини, її формуванні як повноцінного члена суспільства.

Дитяча ендокринологія викладається студентам 4-го курсу на кафедрі педіатрії та медичної генетики в рамках змістовного модуля «Найбільш поширені соматичні та ендокринні захворювання в дітей».

Змістовний модуль 2 носить назву «Хвороби ендокринної системи в дітей», тривалість якого становить 14 год. У даному модулі розглядаються наступні теми: цукровий діабет у дітей (5 год); захворювання щитоподібної залози в дітей (4 год); захворювання гіпоталамо-гіпофізарної системи та статевих залоз у дітей (5 год).

Цілями змістовного модуля «Хвороби ендокринної системи в дітей» є: визначення етіологічних та патогенетичних чинників цукрового діабету, дифузного токсичного зоба, гіпотиреозу, автоімунного тиреоїдиту, ендемічного зоба в дітей; різних клінічних форм патології росту, ожиріння, пубертатного диспітуїтаризму, різних форм патології статевих залоз. У рамках програми студенту необхідно навчитися класифікувати і аналізувати типову клінічну картину цукрового діабету, патологій щитоподібної залози в дітей, різних клінічних форм патології росту, ожиріння, пубертатного диспітуїтаризму, різних форм патології статевих залоз. Навчитися розпізнавати уроджений гіпотиреоз та адрено-генітальний синдром у новонароджених і ставити попередній клінічний діагноз.

Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних й інструментальних методів дослідження при типовому перебігу цукрового діабету, дифузного токсичного зобу, гіпотиреозу, автоімунного тиреоїдиту, ендемічного зобу в дітей; при різних клінічних формах патології росту, ожирінні, пубертатному диспітуїтаризмі, різних формах патології статевих залоз.

У ході вивчення даних тем студент повинен демонструвати володіння принципами лікування, реабілітації і профілактики цукрового діабету, дифузного токсичного зоба, гіпотиреозу, автоімунного тиреоїдиту, ендемічного зоба в дітей; різних клінічних форм патології росту, ожиріння, пубертатного диспітуїтаризму, різних форм патології статевих залоз. Також необхідно набути практичних навичок, а саме: надавати невідкладну допомогу при кетоацидотичній, лактатацидотичній та гіпоглікемічній комі та при тиреотоксичній кризі в дітей.

Необхідно навчитися проводити диференційну діагностику цукрового діабету в дітей, різних видів коми при цукровому діабеті; різних патологій щитоподібної залози; різних клінічних форм патології росту, ожиріння, різних форм патології статевих залоз у дітей.

Студенти повинні демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації в педіатрії.

Методичне забезпечення самостійної роботи студентів спрямовується на формування потреби професійного саморозвитку і самовдосконалення, позитивного мотиваційно-ціннісного ставлення до себе як до суб'єкта професійної діяльності. Педагогічна література визначає професіоналізм як високий стійкий рівень знань, умінь і навичок, які дають змогу досягти найбільшої ефективності у професійній

діяльності. Це не тільки розвиток задатків, в яких виявляється професіоналізм, а також навички та уміння, які необхідні для успішного використання цієї діяльності. Для самостійної роботи студентам пропонуються методичні матеріали в середовищі «MOODLE» на сайті університету. Також для кращого засвоєння матеріалу розроблені алгоритми діагностики деяких патологій та кейс-завдання. Після кожної теми пропонуються тестові завдання для самоконтролю.

На практичному занятті у вступній частині викладач аналізує актуальність теми, епідеміологію відповідного захворювання. Після цього проводиться початковий тестовий контроль для визначення теоретичної підготовки студента. В основній частині практичного заняття студенти разом з викладачем на прикладі клінічних випадків проводять розбір теоретичного матеріалу, після чого проводиться засвоєння практичних навичок у ліжка пацієнтів. На заключному етапі заняття здійснюється заключний тестовий контроль, після чого виставляється оцінка з пари.

Висновок. Варто відзначити, що якість підготовки студента залежить від змісту освіти, методів та прийомів навчання. Найсучасніші технології можуть бути реалізованими за умов високої власної активності здібного студента та повної самореалізації його особистості.

Література

1. Артюхина А. И. Педагогическое проектирование образовательной среды кафедры при ситуационно-средовом подходе / А. И. Артюхина // Вестник ВолГМУ. Волгоград. — 2006. — 4 (16). — С. 24–26.
2. Врач-педагог в изменяющемся мире: традиции и новации / Н. В. Кудрявая, Е. М. Уколова, А. С. Молчанов [и др.] ; под ред. акад. РАМН, проф. Н. Д. Ющука. — Москва : ГОУ ВУНМЦ МЗ РФ, 2001. — 304 с.
3. Методика переходу до викладання клінічної педіатрії за Болонським процесом / О. О. Добрик, С. Л. Няньковський, Л. П. Дедишин [и др.] // Здоровье ребенка. — 2007. — № 3 (6). — Режим електронного доступу: <http://www.mif-ua.com/archive/issue-34277>.
4. Федченко С. Н. Использование современных технологий, системы контроля и коррекции знаний студентов в контексте Болонского процесса / С. Н. Федченко // Клінічна та експериментальна патологія. — 2006. — Т. 5, № 1. — С. 53–56.
5. Шумна Т. Є. Досвід викладання дитячої кардіології студентам IV та VI курсів медичного факультету на кафедрі факультетської педіатрії / Т. Є. Шумна // Здоровье ребенка. — 2014. — № 2 (53). — Режим електронного доступу: <http://www.mif-ua.com/archive/article/38442>.